A°. 1835. N°. 102.

SURINAAMSCHE Courant. LETTERKUNDIG Dagblad.

Dingsdag den 22sten December.

PARAMARIBO.

PARAMARIBO, *den* 19 *December* 1835.

Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen,

ter gelegenheid van het op handen zijnde *NIEUWJAARS-FEEST*, des voormiddags ten *tien* uren, ten Gouvernements-huize PUBLIEKE AUDIENTIE zullende verleenen, aan de verschillende Civile en Militaire Authoriteiten en Ambtenaren, mitsgaders aan de particuliere Personen, welke zich daartoe mogten aanbieden; — zoo heeft de ondergeteekende de eer, zulks ter kennisse van het Algemeen te brengen.

De Eerste Luitenant Adjudant,
R. H. ESSER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 21 *December* 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 19den dezer, n°. 1302/1237, is tot GEASSUMEERD LID VAN DEN RAAD VAN ADMINISTRATIE VAN HET PENSIOEN FONDS DER AMBTENAREN alhier, benoemd en aangesteld, de Heer Mr. H. R. HAYUNGA, Lid van het Geregtshof te *Suriname*.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 31 October 1835.

Nederlanden.

AMSTERDAM, 28 October.

Sedert eenigen tijd loopt te Berlijn het gerucht van een huwelijk tusschen Prins Adalbert, zoon van den Broeder des Konings van Pruisen, en de Russische Grootvorstin Olga; ingeval deze echt tot stand kwam, zou deze Prins, zegt men verder, tot Koning van Polen bestemd zijn, waardoor alsdan menig gemoed tot verzoening zoude worden gestemd.

— De bevolking van Oostenrijk, naar de geloofsbelijdenis verdeeld, bedraagt als volgt: Mahomedanen 500, Armeniers 13,000, Unitariers 50,000, Joden 480,000, Lutheranen 1,100,000, leden van andere Hervormde kerken 1,660,000, leden der Grieksche kerk 3,040,000, Roomsch-Katholijken 25,990,000.

— De bevolking van Petersburg is verdeeld in de volgende klassen: 42,748 edelen, 40,768 burgers, 55,207 soldaten, 11,770 geestelijken, 11,440 kooplieden en zeehandelaars, 11,094 kunstwerkers, 57,001 personen die verschillende beroepen uitoefenen, 14,665 vreemdelingen, 102,937 werklieden en huisbedienden, alsmede 141,726 boeren, te zamen uitmakende 490,046 inwoners, waarvan slechts 140,747 van het mannelijk geslacht.

— Uit echte stukken is gebleken, dat, van het legio tapperijen der stad Londen, de veertien voornaamste, des wekelijks door 143,453 mannen, 103,593 vrouwen en 13,391 kinderen bezocht worden.

— Eene Advocaat te Colmar heeft honderd duizend Francs aan het gekkenhuis dier stad vermaakt. »Ik heb die som gewonnen," zeide hij in zijn testament, »door menschen die hun leven met pleiten doorbrengen; dit is dus slechts eene teruggave.

— Het van Liverpool naar New-York bevrachte Amerikaansche schip *Eagle*, groot 709 ton, en eene zeer kostbare lading, ter waarde van 200,000 p. st. inhebbende, is, luidens aangebragte berigten met Zr. Ms. paket *Spey*, op den 1sten September ll., aan de zuidzijde van Sable Island, gestrand, en na het aan wal brengen eener waarde van 20,000 p. st. aan specie en juweelen, geheel uiteen geslagen. Een gedeelte van het scheepsvolk, hetwelk zich van de verwarring bediend had, om zich van het geredde meester te maken en zich met een zich daar bevindend klein schoonerschip weg te maken, is te Boston gelukkig in verzekering genomen.

— Aan een Noord-Amerikaansch tijdschrift ontleenen wij de volgende bijzonderheden nopens de Amerikaansche schouwburgen:

Te Philadelphia heeft men drie schouwburgen, waarvan twee uitsluitend aan treurspelen en komedien zijn gewijd. De derde wordt alleen door de geringe volksklasse bezocht.

De beide eerstgenoemde zijn geopend gedurende het wintersaizoen, terwijl de laatste daarentegen gedurende de maand December, Januarij en Februarij blijft gesloten.

De fatsoenlijke en naar de mode levende lieden gaan gemeenlijk niet naar de schouwburg; alleen wanneer zich een groot acteur vertoont, of eenig buitengewoon stuk wordt opgevoerd, wijkt men van deze gewoonte af. Kortom in Amerika schijnt men niet met hetzelfde genoegen als in Europa de tooneelvertooningen te aanschouwen. Dit is aanstonds te ontwaren, door diegenen gade te slaan, welke de schouwburgzaal vullen; een ieder spreekt daar over huisselijken handelszaken of over staatkunde, zelfs ook wanneer de gordijn is opgehaald; en verleent niet de minste aandacht aan het opgevoerd wordende stuk.

Te Boston heeft men niet meer dan eenen schouwburg.

New-York, dat te dezen opzigte meer begunstigd is dan de overige steden der Unie, telt verscheiden schouwburgen binnen deszelfs muren; doch ook hier worden dezelve hoofdzakelijk bezocht door vreemdelingen, wier getal omtrent twintigduizend beloopt, en voor de meeste van welke de tooneelvertooningen als het ware eene behoefte zijn.

— In een Engelsch tijdschrift vinden wij de volgende uit het werk van een vermaarde zoölogist getrokken opgaaf van den gemiddelden levensduur van sommige dieren:

Een paard bereikt 8 tot 32 jaren, een os 20, een stier 15, eene koe 23, een ezel 33, een muilezel 18, een schaap 10, een ram 15, een hond 14 tot 25, een varken 25, een geit 8, eene kat 10, eene duif 8, eene tortelduif 25, een gans 28, een papegaai 30 tot 100, eene raaf 100, schildpadden 50 tot 200.

— In een reisverhaal betreffende Engelsch-Indie wordt het volgende zeldzame voorval vermeld:

»Ik wandelde langs den oever van de rivier Zooghtij, juist toen eenige ligte vaartuigen uit het bovenland afkwamen. Een groot aantal Coelij's (eene bijzondere soort van slaven, die als lastdragers worden gebezigd) waren met lossen werkzaam, doch op eenmaal begonnen zij heen en weder te loopen en te schreeuwen; alles verwijderde zich ijlings van den waterkant en scheen, hoewel ten hoogste bevreesd, niet te min begeerig om derwaarts terug te keeren. De oorzaak van dezen schrik was, hetgeen ik uit eigen onderzoek te weten kwam, een groote visch, die nabij den wal tusschen de schuiten rondzwom. In het eerst dacht ik, dat het een aligator was, doch bemerkte weldra dat het was een vervaarlijk groote haai, die nu eens aan de oppervlakte des waters verscheen en dan wederom verdween, even als of hij buit najaagde.

»Op hetzelfde oogenblik verscheen een inboorling op het dek van eene der schuiten, met een touw in de hand, hetwelk hij langzaam oprolde, inmiddels al de bewegingen van den haai oplettend gadeslaande met een oog, dat duidelijk verried, dat hij voornemens was het ondier in zijn eigen element te bevechten. Hij maakte eene soort van toeschietende strik; alzoo, het touw in de eene hand houdende en de andere uit-trekkende alsof hij zwom, stond hij kloekmoedig gereed het oogenblik afwachtende dat de haai zoude te voorschijn komen. Plotseling vertoonde zich dezelve aan de oppervlakte des waters, op omtrent 7 ellen afstand van het vaartuig; dit ziende sprong de Indiaan in de rivier, niet ver van den bek des monsters. De haai keerde zich om en zwom langzaam naar den man. Deze, niet in het minst vervaard, gebruikte zijnen eenen arm om te zwemmen, naderde zijnen vijand, dook op weinig afstand van den haai onder, waarop deze hem bijna terzelfder stond volgde. Spoedig echter verscheen de vermetele kampvechter weder aan de andere zijde van den haai, zich met de eene hand voortroeijende en met de andere het touw achter zijnen rug houdende. De haai, die intusschen ook weder was naar boven gekomen, zwom op hem aan, en verhief zich boven het beneden gedeelte van het ligchaam des Indiaans, om zijnen buit te grijpen, doch met eene snelle wending plaatste de Indiaan zich regt overeind in het water en dook in die houding naar de diepte, terwijl de haai hem zoo snel volgde, dat ik stellig dacht dat zij het gevecht aanvingen. Beiden bleven ongeveer twintig seconden uit het gezigt, terwijl ik achier ademloos, in angstige verwachting stond, den uitslag verbeidende. Op eenmaal vertoonde zich de Indiaan, de beide handen boven het hoofd houdende, terwijl hij vol blijdschap uitriep: *ik heb hem! ik heb hem!* De lieden op het vaartuig stonden gereed, grepen het touw en trokken den spartelenden haai tegen den wal op. Bij meting bleek het dier 6 voet 8 duim lang te zijn. De Indiaan had slechts eene onbeduidende wonde bekomen, blijkbaar het gevolg van aanraking met den staart of de scherpe vinnen van zijnen vijand.

— In een der Duitsche tijdschriften (*Engelsche Bibliotheek, Band III, Heft 2*, van dit jaar) leest men het volgende:

Bij eene der audientien, welke de bekende reiziger en schrijver, *J. A. St. John*, die onlangs Egipte bezocht, bij den Egiptischen onderkoning *Mehemed*-Ali had, hoorde hij onder anderen, uit den pacha's eigen mond, de volgende opmerkelijk verklaring omtrent zijne wonderbaarlijke verheffing. » Ik wil u een verhaal doen", zeide de Pacha. » Ik werd in een dorp in Albanien geboren, en mijn vader had buiten mij nog tien kinderen, die alle gestorven zijn; bij hun leven sprak niet een hunner mij immer tegen. Ik verliet mijn vaderlandsch gebergte (Albanie) toen ik nog slechts een jongeling was, en toch reeds zouden de voornaamste lieden in den omtrek geen stap met betrekking de algemeene belangen hebben gedaan, zonder mij vooraf naar mijne meening te vragen. Ik kwam in dit land (Egipte) als een onbekende avanturier, en was nog slechts een Bembaschi (hoofdman) toen het eens gebeurde, dat het legerhoofd ieder der Bembaschi's met eene tent zoude beschenken. Al de anderen waren ouder dan ik en maakten er natuurlijk aanspraak op, vóór mij uit te kiezen. De beambte met de uitdeeling belast, zeide echter: Maakt gijl. allen een weinig plaats; ik wil dat die jongeling daar, *Mehemed*-Ali, het eerst bediend worde. En ik werd het eerst voorzien; en klom van trap tot trap al hooger en hooger, naar dat Gods raadsbesluit het behaagde; en hier ziet gij nu (op dit zeggen hief hij zich eenigzins van zijne sopha op en wierp een blik uit het nabijzijnde venster van waar men het uitzigt op het meer Moeris had): en hier ziet gij mij nu. Niet een is er meer boven mij." Hierbij flikkerden zijne oogen over de rol die den keizerlijken firman behelsde. — In hetzelfde Nommer van gemeld Tijdschrift wordt nog de volgende schildering van Cairo opgehangen: Cairo is inderdaad een staaltje der Oostersche wereld; hier groeit en teelt de ondeugd als in eene kweekplaats voort. Spreekt met wien gij wilt, en spoedig zult gij onder den schijn van het voortreffelijkst en innemendst voorkomen, duivelachtige begrippen en beginselen zien doorstralen, even als de adder en scorpioen met giftigen tong tusschen de bloemen loeren. Bedorvenheid, verdervinglust zijn, zoo niet algemeen, toch zoo heerschende, dat haar spoor zich overal toont. Zelfs de graven, wanneer die een weinig afgelegen zijn, zijn niet beveiligd tegen ontwijding en schennis. En toch is in dezen poel van de schaamtelooze ondeugd de buitenzijde, het omkleedsel, waarmede men zich aan het oog des vreemdelings vertoont, in 't algemeen, statig, ernstig en hooghartig. Deugd en zeden worden met een huichelachtigen vorm gehuldigd; en barbaren, in wier binnenste niets dan laagheid en domheid woont, toonen in hun gedrag en gesprekken eene waardigheid en deftigheid, als slechts den wijsten en braafsten eigen zijn. De reiziger ontdekt echter spoedig al die misleiding; voor en na leert hij de talrijke streken en vonden kennen, welke rondom hem in het werk gesteld worden om zijn doorzigt te misleiden; en onder al de merkwaardige verschijningen, die zijne verbazing wekken, is er welgeene grooter dan de verandering die de Europeanen in deze Circe-stad, bij eene nadere beschouwing van persoon en zaken ontwaren.

PUBLIEKE VEILINGEN.

Ter Kastelenije van het Geregtshof,
Vrijdag, den 18den December 1835.

Het Huis en Erf, aan de *Princestraat*, La D. No. 854; toekomende J. A. Bosse. — *f* 905. J. G. de Randamie.

Geboorte- en Sterfgevallen.

Van den 24sten November tot en met den 30sten December zijn in de Burgerlijke Stand ingeschreven, als:

GEVALLEN: Petronella Barendina Kramer, dochter. Wilhelmina P...., zoon. — Jacoba Sara Stuger, Echtgenoot van J. M. Beijer, dochter. — Saratje Louisa Wijngaarden, dochter. — Mevrouw Maria Henrietta Sabina Gerson, Echtgenoot van den WelEd. Gestr. Heer G. H. Honing, dochter. — Geertruida Charlotte Sally van Heist, dochter. Gerardina Clasina Keldermen, 2 dochters (echter een levenloos) — Olk Heilbron, Echtgenoot van Joel Gomperts Mz., dochter, — Carolina Petronella de Hart, dochter. — Esther Mozes Salomons, Echtgenoot van Eliezer Jacob Gomperts, zoon. — Marianna Levij, zoon. — Petronella Rebecca van J. P. Pardo, dochter. — Anna Elisabeth Heuland, Echtgenoot van Nicolaas Gerrit Vlier, zoon. — Josephina Charlotte Wijngaarde, dochter. — Christina Jansen, dochter. — Rachel de la Parra, Echtgenoot van Isaac Arrias, zoon.

OVERLEDEN: Barend Delmonte, oud 3 maanden. — Henriette van Straatman, oud 29 jaren. — Willem Albertus Poederooij, oud 12 jaren. — De vrije Wilhelmina van Leijsner, oud 60 jaren. — Geert Albert Ezenga, matroos van het Schip *Jeannette*, oud 24 jaren. — Charles Ferdinand Polak, oud 3 maanden en 5 dagen. — Abemiba van Jacobs, oud naar gissing 61 jaren. — Alexander Macdonald, oud 37 jaren. — Adonis van David van Juda, oud 47 jaren. — Het Kind van Servia van Mulier, oud 10 dagen. — Johannes Everardus Arlaud, oud 34 jaren. — Benjamin Asser Samuels, oud 1 jaar en 6 maanden. — Rachel Colaco Belmonte, oud 9 jaren en 3 dagen. — Frederik, zoon van den Heer J. Zaal, oud 1 jaar en 2 maanden. — Henrikus Thimotheus Scheen, oud 35 jaren. — Jacques Lambertus Luijtjes, oud 36 jaren. — Johanna Charlotta Roepel, oud 34 jaren. — Barend Wibbe Zeeberg, oud ruim 77 jaren. — Rachel d'Anavia, oud 60 jaren. — Frederich Wilke, matroos van het Schip *de jonge Willem*, oud 24 jaren.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 17den dezer, de Nederlandsche Schoener *Trafalgar*, Kapt. J. H. Thomas, van Coronie; Passagiers: de Heeren JOHN WALTER, PETER CAMERON, G. BANKS, H. A. VAN WIJKS, Mejufvrouwen A. C. KEEP, M. KEEP en A. HAGEDOORN.

UITGEKLAARD.

Den 17den, de Nd. Am. Brik *Ceres*, Kapt. F. Kendall, naar Boston; lading: 256 vaten Malassie.

Den 18den, het Schip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers, naar Amsterdam; lading: 476 vaten Suiker en 8 balen schoone Katoen.

ADVERTENTIEN.

(40667) *TRANSPORTEN.*

Den 8sten December 1835, JOHANNA JACOBA MARIA WIJNBERGEN, gehuwd met J. N. DE VRIES GERHARDT, aan JULIANA MELCHERTS weduwe FREDERIK SWAAN, van het Huis en Erf, aan de *Steenbakkerijstraat*, bekend onder L^a. D. N°. 319.

Den 14den, J. C. DOERRLEBEN qq. uitlandigen E. ALEXANDER, aan F. VAN EIJCK, van het Huis en Erf aan de *Klipsteenenstraat*, L^a. C. N°. 23.

Idem. J. C. DE RANDAMIE, aan C. G. HUBERTS, van een Erf, gelegen aan de *Hoogestraat*, L^a. D. N°. 791^a.

Den 17den. H. KLINT qq. en J. C. FREUDENBERG qq., aan CASPER DE VEER, van de Plantaadje *de Peperpot*, gelegen aan de rivier *Suriname*, ter linkerhand in het opvaren, tusschen de verlatene Plantaadje *Mopentibo* en de Plantaadje *la Liberté*.

Den 18den. ALEXANDER SALOMONS, Vendumeester, aan L. J. BRAAM, van het Huis en Erf, aan de *Maagdenstraat*, L^a. D. N°. 352; aangekomen hebbende den Boedel N. L. BRAAM.

Idem. Denzelven als voren, aan VENUS van MEIJER, voor hare minderjarige Kinderen, van het Erf, gelegen aan de *Keizerstraat*, L^a. D. N°. 156; aangekomen hebbende den Boedel C. C. RINCKE.

Idem. Denzelven als voren, aan ELISABETH JACOBA van BROUWN, van het Erf met de daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Weidestraat*, L^a. D. N°. 252; aangekomen hebbende den Boedel FLORIS WILLEM van NIEUW AMSTERDAM.

Paramaribo, den 19 December 1835.

WENTHOLT.

(45073) Over zes weken, dag en datum nader te bepalen, zullen de ondergeteekenden, als Kurators over de Persoon en Goederen van Mejufvrouw JACOBA LABADIE, ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, bij publieke Veiling verkoopen:

De *HUIZEN* en *ERVEN* aan de *Buren* en *Weidestraten*, bekend onder L^a. D. N°. 686*a*. en 686*b*.; wijders in deze hunne kwaliteit beheerende den Boedel van hare Zuster JOHANNA MARGARETHA BRAAM mede verkoopen: *acht* hoofden *SLAVEN*.

De bewijzen van eigendom en veil-conditien zullen *drie* dagen vóór-, en op den verkoopdag ten huize van genoemden Vendumeester, ter inzage liggen.

Paramaribo den 20 December 1835.

J. L. VAN TOLL.
S. N. DE BEEK.

(40672) Het heeft den Almagtigen behaagd, om uit ons midden tot zich te roepen, onzen waarde Vader en Behuwd-Vader, BAREND WIBBE ZEEBERG, in den gezegenden ouderdom van 77 jaren, 7 maanden en 8 dagen. — Hij overleed aan verval van krachten, na 45 jaren het nuttig en werkzaam beroep als Zeeman te hebben geoefend. Zijn overgang tot een beter leven was stil en zacht. Dit bemoedigd ons en versterkt onze hoop, hem eenmaal in zaliger Gewesten weder te zien.

Paramaribo, 16 December 1835.

A. B. ZEEBERG.
A. CATRIELS.
Mede uit naam van Broeders en Zusters.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het gekoperd Tweedeks Hoekerschip *de Nederlander*, Kapt. C. Hekker. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.* — Sluit 29 December.

Het gekoperd Tweedeks Brikschip *Paramaribo*, Kapt. J. C. Töpper. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.* — Sluit 29 December.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *Elisabeth Cornelia*, Kapt. J. D. Diets. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.* — Sluit 31 December.

Het gekoperd Tweedeks Schooner Brikschip *de Snelheid*, Kapt. Claus Wessels. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.* Sluit 20 Januarij 1836.

Het nieuw gekoperd Tweedeks Fregatschip *Sophia Maria*, Kapt. J. Andresen. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.*

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *la Liberté*, Kapt. Auke Hendriks Trip. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.*

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *de jonge Willem*, Kapt. Gerrit van Meedervoort. — Adres bij *L. D. J. van Bommel.*

Het nieuw gebouwd Kopervast Tweedeks Fregatschip *de Dageraad*, Kapt. Reltje Corneliss. Stada. — Adres bij *Gebrs. Reyns.*

Het gekoperd Tweedeks Barkschip *Atalante*, Kapt. G. Meijer. — Adres bij *Gebrs. Reijns*,

Het Nederlandsch Kofschip *Hendrika*, Kapt. Klaas Berend de Weerd. — Adres bij *Gebrs. Reijns.*

Het Barkantijnschip *de Eensgezindheid*, Kapt. Pieter Thijsen Kuiper. — Adres bij *J. L. Gellee.*

Het geheel vertimmerd Tweedeks Barkschip *het Vertrouwen*, Kapt. C. Zaal. — Adres bij *Leijsner en Scheffer.*

Het Nederlandsch Kofschip *Jeannette*, Kapt Thomas Bodeman. — Adres bij *M. M. Curiel.* — Sluit VRYDAG.

Het gekoperd Schoonerschip *Henriette*, Kapt. Johann Christoph Willems. — Adres bij *Degenhard en Kramer.*

Het gekoperd Tweedeks Driemast Galjootschip *Nicolaas Witsen*, Kapt. F. Lange. — Adres bij *J. F. Faverey.*

Het gekoperd Schooner Kofschip *de jonge Barend*, Kapt. B. B. van Wijk. — Adres bij *J. M. Samson.*

Het snelzeilend Nederlandsch Schip *de jonge Cornelis*, Kapt. H. T. van Slooten. — Adres bij *M. M. Curiel* en ten Pakhuize van *D. L. de Leao Laguna.*

Het gekoperd Tweedeks Barkschip *Sophia Cecilia*, Kapt. B. F. Ipsen. — Adres bij *van West en de Hart.*

Het Nederlandsch gekoperd Schooner Kofschip *de Harmonie*, Kapt. A. van der Meijden. — Adres bij *van West en de Hart.*

Ter Drukkerij van FUCHS & Co.